

CENA
20PRENUMERATA:
Miesięcznie w
Lwowie 4 zł 50 gr.
Wydostawia do do-
mu i w całej
Polsce z przesył-
ką pocztową 4 zł
10 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesięcz-
nie 3 zł. 50 gr.**KURJER LWOWSKI**

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 19
Telefon redakcji
19.w nocy 23-12.
Tel. adm. 32-12.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisy dla
Redakcji należy
przyjmować od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.

153.215.

Najlepszą herbatę poleca F-a „ZAKOPANE“ Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapięhy 25

Preliminarz budżetowy w cyfrach.

Warszawa, 25. 10. (PAT.) Według przygotowanego przez rząd preliminarza budżetowego na rok 1927-8, który ukazał się już w druku, przewidziane są dochody w sumie 1.899.252.571 zł., w czym dochody zwyczajne w sumie 1.706.914.851 zł. i dochody nadzwyczajne w sumie 192.337.720 zł., zaś wydatki ogółem w sumie 1.898.679.975 zł. W tym na wydatki zwyczajne przypada 1.838.948.702 zł., a na wydatki nadzwyczajne 59.731.273.000 zł.

Z prelimitowanych dochodów przypada na administrację: 1 milj. 211.191.697 złotych, na przedsiębiorstwa państwowe 92.534.897 zł., na monopole państwowe 595.526.000 zł. W dochodach administracyjnych zajmują pierwsze miejsce ministerstwo skarbu z sumą dochodów zwyczajnych 1.060.690.826 zł., na którą to sumę składają się przeważnie dochody z podatków, opłat oraz cel. W przedsiębiorstwach państwowych pierwsze miejsce zajmują lasy państwowe z sumą dochodów 43.010.072 zł. drugie koleje, z sumą 27.300.000 zł.,

trzecie poczta, z sumą 17.314.438 zł. W dochodach z monopolu przypada na monopol spirytusowy 275.400.099 zł., na monopol tytoniowy 270 milionów zł.

W dochodach nadzwyczajnych prelimitowany jest dochód od podatku majątkowego w sumie 95.000.000 zł. oraz 10 procent nadzwyczajnych dodatków do danin publicznych w sumie 62.000.000 zł.

W wydatkach zwyczajnych prelimitowano spłatę długów państwowych w sumie 145.070.454 zł., suma ta jednak nie obejmuje amortyzacji i oprocentowania tych pożyczek, których spłaty obciążają koleje oraz monopol tytoniowy.

Wydatki na renty inwalidzkie obliczone są w sumie 95.600.000 zł., na emerytury 74.864.000 zł.

Na roboty publiczne przewidziana jest w budżecie zwyczajnym kwota 62.008.091 zł. w tym na budowę wodne 20.000.000 zł., na utrzymanie dróg i mostów 31.000.000 zł.

Wydatki na świadczenia socjalne w budżecie Ministerstwa pracy i o-

pięki społecznej prelimitowane są w sumie 51.510.000 zł.

Jak już zaznaczono w preliminarzu wydatków nadzwyczajnych zamyka się sumą 59.731.273.000 zł. W wydatkach tych wysuwa się na pierwsze miejsce Ministerstwo robót publicznych z sumą 21.531.455 zł., w tym na roboty publiczne 11.531.455 zł., na odbudowę kraju 10 milionów złotych.

Ministerstwo przemysłu i handlu figuruje w wydatkach nadzwyczajnych sumą 12.776.132 zł., obciążając przeważnie wydatki na budowę portu w Gdyni.

Kredyty nadzwyczajne innych ministerstw obejmują głównie kredyt na wydatki budowlane, warunkowe kredyty inwestycyjne w łącznej sumie 148.656.000 zł. przewiduje art. 4 projektu ustawy skarbowej. Zrealizowanie jednak tych kredyt. uzależnione zostało od znalezienia pokrycia, czy to w dochodach, czy też przez zmniejszenie wydatków administracyjnych.

Podróż p. Grabowskiego.

Warszawa, 25. 10. (PAT.) Naczelnik wydziału prasowego MSZ, minister pełnomocny p. Tadeusz Grabowski, w towarzystwie radcy Olechnowskiego wyjechał dziś do Genewy na międzynarodową konferencję szefów służby prasowej minister. spraw zagranicznych.

**NOWY DYREKTOR MONO-
POLU SPIRYTUSOWEGO.**

Warszawa. (Tel. wł.).

Dyrektorem monopolu spirytusowego mianowany zostanie dotychczasowy naczelnik wydziału w najwyższej Izbie kontroli państwa p. Jan Kuraczycki.

BRAK WĘGLA W WARSZAWIE.

Warszawa, 25. 10. (AW.) Wobec niedostatecznego dowozu węgla do Warszawy oraz mrozów, które dziś póżraj pierwszy tu zawitały mju. Kwiatkowski chcąc przyjąć z pomocą ludności zarządził by kopalnie rządowe wysyłały codziennie specjalnie do Warszawy większe ilości wydobytego węgla opałowego.

**KRÓLOWA MARIA RUMUŃSKA
ZOSTAJE W AMERYCE.**

London, 25. 10. (PAT.) „Daily Mail“ donosi z N. Jorku, że królowa rumuńska Maria zaprzeczyła pogłoskom, jakoby król Ferdynand prosił ją o powrót do Bukaresztu.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dziś 25 b. m. w Warszawie 9.02 zł. — w Krakowie 9.03 zł. — w Lwowie 9.00 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 9.00 — sprzedaż 9.02 — kupno 8.98.

Nowy Jork transakcje 9.00 — sprzedaż 9.02 — kupno 8.98. Tendencja niejednolita.

Zurych urzędowy. N. Jork 5.1825; London 25.12 3/8; Paryż 15.7375; Wiedeń 73.05; Praga 15.345; Włochy 22.75; Belgia 14.525; Budapeszt 72.50; Sofia 3.7375; Holandia 207.275; Oslo 139.50; Kopenhaga 137.75; Sztokholm 138.45; Hiszpania 78.20; Bukareszt 2.85; Berlin 123.275; Belgrad 9.145.

Pogielda nowojorska. Warszawa 11.25; London 4.84 1/2; Paryż 3.03; Wiedeń 14.08; Praga 2.925; Włochy 4.34; Belgia 2.8175; Budapeszt 14.05; Szwajcaria 19.30; Sofia 0.72; Holandia 39.99; Oslo 25.05; Kopenhaga 26.66; Sztokholm 26.72; Hiszpania 15.10; Bukareszt 0.54; Berlin 23.785; Belgrad 1.77.

**Zjazd konserwatystów
przy udziale Marszałka Piłsudskiego.**

Warszawa, 25. 10. (AW.) Wiadomość o wyjeździe Marsz. Piłsudskiego do Nieświeża wywołała olbrzymie wrażenie w warszawskich kołach politycznych. Podkreśla się fakt równoczesnego zjazdu w Nieświeżu przedstawicieli magistratów polskich wszystkich 3 dzielnic. Poza

przedstawicielami ziem kresowych bawić będą w Nieświeżu ks. Olgierd Czartoryski i Jerzy Potocki z Małopolski. Zjazd obecny — jak przypuszczają — będzie punktem zwrotnym w polityce wielkiego ziemianstwa w stosunku do Państwa. Podkreśla się również, że większość uczestników

zjazdu należy do obozu monarchistycznego. Z drugiej strony nie jest wykluczone organizowanie poważnej partii konserwatywnej, która w życiu politycznym państwa mogłaby odegrać dużą rolę.

Ile wynosi pokrycie kruszcowe emisji banknotów

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 października
Statutowe pokrycie emisji banknotów wyniosło w dniu 10 października b. r. 39,2 proc. t. j. było niższe od minimum wolnego od specjalnego podatku o 9,2 proc. Rzeczywiste pokrycie kruszcowe było jednak znacznie wyższe, albowiem przy pokryciu statutowem procent oblicza się w ten sposób, że bierze się obieg banknotów w normalnej wartości a pokrycie kruszcowe w złotych w złocie. Jak wiadomo jednak wartość kursowa złota jest niższa od jego wartości parytetowej w stosunku do walut obcych lub złota. I wów czas, gdy według parytetu 1 dolar

równa się 5,18 zł., to wartość kursowa złota wyraża się stosunkiem 1 dolar = 9 zł. Jeśli więc przeliczymy według tego stosunku wartość obiegu na złote w złocie i porównamy z pokryciem emisji banknotów kruszczami i walutami obcymi, to otrzymamy rzeczywiste pokrycie naszego obiegu banknotów Banku Polskiego.

Stosunek ten w dniu 10 października r. b. wyrażał się liczbą 68,1 proc. t. j. był daleko wyższy od pokrycia statutowego, które, jak wspomnieliśmy wyżej, wyniosło 39,2 proc.

Pokrycia rzeczywistego, sięgającego około 7/10 wartości banknotów będących w obiegu, niema prawie za dnia państwo.

Kontrola twierdzy królewieckiej.

Berlin, 25. 10. (AW.) Z Krolewca donoszą, że wydział kontrolny międzynarodowej komisji wojskowej zwiedził ostatnio w związku z notą konferencji ambasadorów twierdzę

królewiecką i badał stan poczynionych w r. bież. adaptacji, oraz dokonanych wzmocnień fortyfikacyjnych.

Przeciw złym zamiarom i perfidnej taktyce.

Lwów, 26 października.

(y.) Dnia 23 b. m., za pośrednictwem posła polskiego w Moskwie, wręczona została p. Cziczerynowi nota Rządu polskiego w sprawie traktatu sowiecko - litewskiego.

Nota ta stwierdza zupełnie wyraźnie, że przez powyższy traktat, naruszone zostały przez rząd sowiecki postanowienia traktatu ryskiego, a w szczególności artykuł III-ci, w którym Sowiety zrzekły się wszelkich praw, do ziem leżących na zachód od ustalonej granicy.

Ponadto nota jeszcze raz przypomina, że dzisiejsza granica polsko-litewska została określona przez Konferencję Ambasadorów dnia 15 marca 1923 roku, na skutek wezwania Litwy i za zgodą obu zainteresowanych stron, i że zatem cała sprawa jest pod względem prawnym przesądzona.

Spokojny, ale stanowczy ton noty polskiej, oddaje wiernie nastroje, jakie pod wpływem tej sprawy nurtują nasze społeczeństwo. Stwierdzając niezaprzeczone prawo Rzeczypospolitej do Wileńszczyzny, nota utrzymana w tonie bardzo spokojnym, równocześnie staje się świadectwem pokojowych tendencji naszej polityki zagranicznej. Ten umiar i spokój w ocenie tak prowokującego wydarzenia, jakim jest omawiany punkt umowy litewsko-sowieckiej, dyktuje nie tylko wzgląd na ogólną sytuację międzynarodową, ale przede wszystkim przekonanie o naszej sile. Jedno jest bowiem pewnem: dzięki sile, jaką Polska dziś reprezentuje, wszelkie teoretyczne kwestjonowanie prawnej przynależności do Rzeczypospolitej, którejkolwiek z jej ziem — nie mogą mieć żadnych realnych następstw i muszą przeto pozostać jedynie w sferze „złych zamiarów“.

A jednak bez względu na to, czy „złe zamiary“ Sowietów mają czy też nie jakiegokolwiek widoki realizacji, Polska nie mogła pozostawić ostatecznej prowokacji bez odpowiedzi. Uważamy, że nie tyle samo meritum sprawy, t. j. zakwestjonowanie praw Polski do Wileńszczyzny, ile metody stosowane do nas przez dyplomację sowiecką, domagały się koniecznej odpowiedniej reakcji. — Brak poszanowania dla własnych zobowiązań obłudne zapewnienia o pokojowych zamiarach przy równoczesnym prowokowaniu zatargów na każdym kroku, oto najbardziej charakterystyczne cechy kursu załamowanego w rosyjskiej polityce zagranicznej przez p. Cziczeryna!

zania bezpośrednich stosunków z państwami bałtyckimi. Układ litewsko-sowiecki, miał być właśnie wstępem do tej akcji, miał się stać klinem rozbiłającym jednolity front państw bałtyckich w stosunku do Sowietów, miał poszerzać węzły łączące państwa te z Polską. Plan ten jak dotąd, nie udał się, natomiast ujawniła się odwrotna strona sowieckich zabiegów; taktyka dyplomacji sowieckiej skończyła się gruntowną kompromitacją.

Nota polska do Sowietów, która intrygi p. Cziczeryna przygwałdziła, i ukazuje je światu bardzo wyraźnie,

może więc mieć swe poważne dodatnie następstwa. Dalej ona p. Cziczerynowi sposobność do odwrotu, do zmiany taktyki, i wykazania, że dobre sąsiedzkie współzycie z Polską uważa za bardziej pożądane dla Z. S. R. S. niż ustawiczne zatargi. — Jeżeli taki byłby rezultat ostatecznej noty polskiej do Sowietów, jeżeli następstwem jej stałaby się zmiana metod postępowania sowieckiej dyplomacji, to przyczyniłoby się to w ogromnej mierze do faktycznej pacyfikacji obecnych stosunków politycznych w Europie.

P. wicepremier Bartel pobiera tylko dwie pensje.

Warszawa, 25. 10. (PAT.) Wobec niezgodnych z prawdą wiadomości, jaka się okazała na łamach dziennika „Rzeczpospolita“ jakoby wicepremier dr. Bartel pobierał aż 4 pensje upoważnieni jesteśmy do stwierdzenia że panu wicepremierowi Bartelowi jak każdemu zresztą ministrowi parlamentarnemu przysługują jedynie uposażenie ministra o-

raz formalne diety poselskie. Wszelkie inne wiadomości są zmyślone.

STABILIZACJA FRANKA BELGIJSKIEGO.

Bruksela, 25. 10. (PAT.) Z kół politycznych tubajskich zapewniamy, że stabilizacja franka belgijskiego nastąpi w stosunku 175 za funt szterl.

Przeciw zakusom niemieckim w Mazowszu i Warmji.

Lwów, 26 października.

W wielkiej sali ratuszowej odbył się w niedzielę, wiec ohywański z powodu ataku germanizacyjnego w Prusiech zachodnich. Wiec zajął p. Rogowski a następnie wygłosił referat delegat ZOKZ. z Warszawy p. Lenartowicz, który określił sytuację na kresach i problem polski w Niemczech. W Niemczech jest Polaków półtora miliona. Stan ten obecnie podług spisów polskich pogorszył się w Prusiech wschodnich nie ma ani jednej szkoły polskiej podczas gdy w Polsce jest 1200 państwowych szkół niemieckich. W sądownictwie Polacy są krzywdzeni w wyraźny sposób. Na Górnym Śląsku położenie coraz gorsze.

P. Papielawa zdawała sprawę z akcji lekarskiej pomocy dla dzieci szkolnych. Prof. Żurawski mówił o łączności akcji ukraińsko-niemieckiej.

Następnie przedstawił sprawę posła Baczewskiego w Sejmie pruskim, poczem przedłożył następującą rezolucję:

Wiec stwierdza, że każde uszczuplenie naszego stanu posiadania na kresach wschodnich w zakresie szkolnictwa polskiego utrudnia

współdziałanie tych ziem w obronie krajów zachodnich.

Rezolucję tę jednomyślnie uchwalono.

Następnie wiec uchwalił wysłać do posła Baczewskiego następujący telegram:

„Zgromadzeni na Wiecu Obywatelskim w sali ratuszowej dnia 24 października 1926 r. mieszkańcy miasta Lwowa przesyłają Wielce Szanownemu Panu Posłowi wyrazy głębokiego uznania za męską obronę praw naszych Rodaków w Niemczech przed zakusami germanizacyjnymi pruskiego Sejmu.

Półtoramilionowej zaś rzeszy Polaków w Prusach Wschodnich, na Pograniczu Polskim i na Śląsku Opolskim, pozbawionych polskich szkół i innych praw kulturalno-narodowościowych Lwowianie przesyłają słowa zachęty do wytrwania w ciężkiej walce o sprawiedliwość i słuszość, oraz zapewniają tych naszych Ziomków, że los ich jako żywej części Narodu Polskiego, żywo nas obchodzi i uważają go za swą sprawę“.

Po odśpiewaniu roty Konopnickiej zamknięto wiec.

Taryfy ulgowe w komunikacji towarowej

Warszawa. (Tel. wł.)

W Pradze Czeskiej odbyła się niedawno polsko-niemiecka konferencja kolejowa, w której wzięli również udział przedstawiciele kolei czeskosłowackich i austriackich. Przedmiotem obrad była sprawa bezpośredniej komunikacji między stacjami kolei polskich łącznie z terytorjum w. m. Gdańska z jednej strony, a stacjami niemieckimi i Zagłębiem Saary z drugiej.

Konferencja powziela uchwałę na mocy której przy przejeździe trans-

portów z Polski do Niemiec i odwrotnie, bądź wprost przez polsko-niemieckie stacje graniczne, bądź też tranzytem przez Czechy i Austrię będzie obowiązywać taryfa zawierająca ulgi dla handlu międzynarodowego, która wejdzie w życie dnia 1. stycznia 1927 r. Porozumienie osiągnięte pomiędzy rzecznikami władz kolejowych czterech państw środkowo-europejskich będzie miało pierwszorzędne znaczenie dla rozwoju handlu w tej części Europy.

Przed zjazdem bibliofilów polskich.

Warszawa. (Tel. wł.)

Na pierwszym zjeździe bibliofilów polskich, jaki odbył się w r. 1925 w Krakowie, uchwalono, aby drugi zjazd odbył się w Warszawie i zorganizowanie jego powierzono Towarzystwu Bibliofilów Polskich. Od szeregu miesięcy toczą się prace organizacyjne prowadzone przez specjalnie w tym celu utworzony komitet zjazdowy, na czele którego stoi p. St. Demby.

Zjazd rozpocznie się 31 października i trwać będzie do 2-go listopada. Charakter jego będzie wyłącznie naukowy. Poza posiedzenia plenarne — otwarcia i zamknięcia zjazdu — obrady toczyć się będą w 3 sekcjach: bibliofilskiej, bibliotekarskiej, bibliograficznej. Najwybitniejsi uczeni — specjaliści zgłosili referaty ze wszystkich dziedzin dotyczących produkcji książek i jej konserwowania.

W zjeździe weźmie udział cały szereg gości między innymi p. Dolewski, dyrektor Biblioteki Narodowej w Pradze Czeskiej. Obawy dzięki uprzejomości p. rektora Hryniewieckiego toczyć się będą w auli i audytorjum Uniw. Warsz.

Komitet organizacyjny w celu tem większego zainteresowania zjazdem urządza cały szereg wystaw, związanych z obradami zjazdu. Będą to następujące wystawy: 1. Tizysła lat drukarstwa warszawskiego jako wystawa retrospektywna (jedzie miała za zadanie zobrazowanie całości kształtu druków warszawskich od ukazania się pierwszego druku w r. 1578-ym. (Odrpawa posłów greckich Kochanowskiego) do 1877 r. 2) Dwie książki, dotyczą tylko wydawnictwa XX-go wieku. Każdy z wydawców, według własnego uznania, wystawi po 2 najpiękniejsze książki. 3) Bibliotekarstwo — zobrazuje obecny stan bibliotekarstwa w Polsce, jego potrzeby i niedomagania. 4) Piękne książki — wystawa druków bibliofilskich, wydanych przez Polskie Towarzystwa Bibliofilskie. 5) Introligatorska i 6) Militarjów t. j. druków, dotyczących tematów wojskowych.

Podczas zjazdu urządzona również będzie licytacja antykwarska — dotychczas zgłoszono na sprzedaż około 600 białych kruków.

Składka członkowska wynosi 20 zł. Biuro komitetu organizacyjnego, które przejmie zapisy i udziela informacyj mieści się przy ul. Kruczej 49 m. 10, tel. 165-91.

Podniosła uroczystość kościelna w Rzymie.

Rzym, 25. 10. (PAT.) Odbyła się tu uroczystość przeniesienia Krzyża św. do Colosseum. Po pobłogosławieniu Krzyża wysokości 8 metrów nastąpiło uroczyste przeniesienie do Colosseum wśród tłumów publiczności i różnych delegacji. Plac był rzeźnię oświetlony pochodniami. — Przyjęcia Krzyża dokonał gubernator miasta Rzymu, zaś grono pań obrzuciło Krzyż kwiatami. Jeden z księży wygłosił dłuższe przemówienie, podkreślając znaczenie powrotu Krzyża symbolu chrześcijaństwa na arenę Colosseum, skapaną krwią męczenników za wiarę chrześcijańską. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem Te Deum.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

WINA RIEDLA

2704

Już od dłuższego czasu ze strony rządu sowieckiego spotyka się Polska z propozycjami zawarcia paktu o wzajemnej nieagresji. Jak już pisaliśmy poprzednio, uważamy to za poważny błąd w działaniu p. ministra Zaleskiego, że z tych propozycji sowieckich odrzuca nie wyciągnął konsekwencji poważnych i do rokowań nie przystąpił, zastanawiając się chęć praktykowania z Rosją wspólnie z państwami bałtyckimi. Błąd ten stara się wyzyskać dyplomacja sowiecka, kierując wszystkie swe wysiłki w kierunku nawia-

Pod znakiem czasu.

Śnieg.

Lwów, 25 października.

Obudziliśmy się wczoraj „pod śniegiem”. Nie można powiedzieć, że był on pierwszy, bo już pewnego brzydkiego popołudnia przypominał nam październik, jak śnieg wygląda. Ale tam to było coś, czego się nie liczy.

Piękny był ten debiut wczorajszy. Sowiłe puchy śniegu osiadły na każdym liście, który nie zdażył jeszcze oderwać się nawet od drzewa — nagrały się nawet z ziemi, co jeszcze tu i tam się zachowało, nadrabiając młną w ten niewesoły czas. Młalo to nawet pewien intrygujący urok, jaki ma czasem siwy włos przy młodej twarzy.

Ale nagle październik zreflektował się i cofnął nieco w swych zimowych zapędach, jak człowiek, który za wiele powiedział. Rozpedził chmury, schował śnieg w zakamarki, kazał usmiechnąć się słońcu. Ale przepadło! My wiemy już to co nam najbardziej powiedziało.

(m).

OPÓŹNIENIE TERMINU ODSŁONIĘCIA POMNIKA CHOPINA.

Warszawa. (Tel. wł.).

Projektowane pierwotnie odsłonięcie pomnika Chopina w dniu 31-go października, ulegnie opóźnieniu z powodu niewykonania na termin w zakładach kamieniarskich architektonicznej strony pomnika, zaprojektowanej przez prof. Politechniki Warszawskiej, p. Oskara Sosnowskiego.

Odsłonięcie pomnika przesunięto na dzień 14 listopada — niedzielę, która najbliższej czasowo łączy się z 11 listopada — dniem odzyskania niepodległości.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Dziennik „Kurjera Lwowskiego” z 27. 10. 1926

NA TARGU PCHEL.

(Korespondencja „Kurjera Lwów.”)

Paryż, w październiku.

Istnieje w Paryżu instytucja bardzo popularna, znana pod nazwą „Marché de puces”. Cokolwiek kto ma starego w Paryżu sprzedaje na tym targu przy stacji Clignancourt. A niema nigdzie na świecie tylu amatorów starzyzny. Charakterystyczne jest, że w parze z gigantycznym rozwojem przemysłu, który bądźco bądź wytwarza rzeczy nowe, wzrasta głód za rzeczami starymi. Oznacza to, że romantyka nie wygasła jeszcze całkowicie na starym kontynencie. W piekielnym wirze niepewności i trwogi jest jeden jasny punkt, który świadczy o przywiązaniu do tradycji i o niesfałszowanym kulcie do historii i tym punktem jest starzyzna i o niej mówił Słonimski:

Już nie pamiętam, wiele miałem kapeluszy Szary, zielony, czapkę i znów szary. Lachy tłuste i szmaty powstają jak mary, I stosy palt podartych ciąży mi na duszy.

Wybrałem się pewnego dziedzistego poranka na ten targ, do tego kraju dzieciństwa na obczyźnie i odnalazłem tam wiele rzeczy, znajomych:

Lot Warszawa-Tokio-Warszawa.

Odczyt kap. Orlińskiego.

Lwów, 26 października.

Długo oczekiwany zdobywca powietrznych przestworzy zjawiał się namaszczcie we Lwowie. Naprzykrzona ulewa, jaka trapiła nas tego dnia — nie przeszkodziła jednak publiczności lwowskiej, by go tłumnie powitać i wysłuchać niezwyklej dziejów junackiego lotu na 22 tysiące kilometrów w przeciągu 12 godzin. Sala Sokoła była pełna, a entuzjastyczne oklaski przy wejściu kap. Orlińskiego na estradę, przerywanie odczytu burzliwymi brawami i gorący aplauz po skończeniu opowieści, dały wyraz serdecznego podziwu dla dzielnego czynu lotnika polskiego.

Kap. Orliński mówi ze skromną prostotą, nie siląc się na malarskie określenia i literackie zwroty. A jednak z tej pozbawionej blagi i pozy relacji żołnierza-podróżnika wieje jakaś szczerza, istotna pieszczka. Czar przewycieżonego niebezpieczeństwa, urok bezpośredniości opowiadania — i wdzięk migawkowych wrażeń i myśli człowieka, który w tym piorunowym locie umiał patrzeć i czuć

Warszawa-Tokio-Warszawa... Jak to brzmi lakonicznie, dępszowo, obojętnie. A iież treści w tych trzech słowach — i o ile więcej pomiędzy nimi! Warszawa w dniu 27 sierpnia. Szary przedświt nad uspięniem miastem błyszczącym jeszcze nocnymi światłami — i odlot cichy, niemal sekretny z lotniska na Mokotowie. Młudzie granicy bolszewickiej lot śladem napoleońskiego szlaku — wizyta w Moskwie — Kazan — Omsk — Krasnojarsk — Czyta — Charbin — Heidzio. Po drodze kilka wytychnień na lądzie stałym Spotkania z władzami i lotnikami bolszewickimi. Obserwacja życia plenton koczowniczych Rzut oka z obłoków na syberyjskie tajgi, ciągnące się niezmiernym ob-

szarem, gęsto, nieprzebite. Na granicy chińskiej kłopoty z wizowaniem paszportów. W Charbinie — moment najpiękniejszy: powitanie lotników przez polską kolonję, pełne serca, radości i łez. Heidzio — polskie flagi, bankiety, toasty, japońska uprzejmość, gościnność, serdeczność.

W pobliżu Tokio witają polskich gości w powietrzu dwa samoloty japońskie. Pobyt w Tokio upamiętnił się oficjalnymi przytoczonymi podarkami, powitaniem tłumów, poznanie gości japońskich, wizyta w teatrze, pobieżnym zwiedzeniem miasta, dekoracją polskich lotników orderem Wschodzącego Słońca. Uderzyła wprost uprzejmość japońskiego narodu — i nieprawdopodobna wprost żywotność, wytrwałość, uparta praca dzielnego narodu który nie zraża się żadnymi trudnościami, ani całkowitem zniweczeniem swych dzieł przez żywioły.

Lot powrotny był dopięto rekordem nielada Mgły i wichry usiłowały zbić z tropu polskich Marysów. Forsowny lot przy niepożyśnej pogodzie uszkodził mocno statyowego ptaka, którego odłamane czastki pozostały w różnych stronach dalekich ziem, porzucone przez śniących lotników. Kap. Orliński pracuje w dzień przy maszynie, sierzant Kubiak odważnie mu sekunduje we wszystkich przygodach, naprawia nocą aparat na lądzie, by jako-takło wytrzymał szalony powrót do Warszawy. I — wytrzymał. Wytrzymałi raczej wszyscy trzej — Orliński, Kubiak i biedny, połamany Breguet. Dziś cała Polska bije im brawo. (Tęgo, co prawda, kap. Orliński nie powiedział sam w swej skromności).

Zakończył kap. Orliński gorącym wezwaniem obywatelstwa polskiego do wstępowania w szeregi LOPP.

Skrzynka na listy.

Lwów, 26 października.

Na afiszach teatrów zagranicy zawsze jest podana pora, kiedy się przedstawienie kończy. Chodzi o to, aby publiczność wiedziała, kiedy zdąży do domu, jak się ma urządzić z koiacją itp. W teatrach lwowskich tego praktycznego zwyczaju się nie zna.

Przedstawienia kończą się raz o dziesiątej, innym razem o jedenastej, lub nawet znacznie później, zwłaszcza przy premierach opoty lub operetki, przy generalnej próbie takich nowych sztuk widzi się, kiedy ona się skończyć może, należy więc na afiszu porę podać do wiadomości publicznej. Przy dawnym repertuarze (chodzi tu znowu o operę i operetkę) sprawa ma się o wiele łatwiej, albowiem przez wielokrotne powtarzanie nabiera się pewności, kiedy poszczególne sztuki się skończy.

Tak dzieje się wszędzie zagranicą. Tyko u nas we Lwowie nie. Dlaczego?

NADESLANE.

Dyrektor Dr. MEISELS

powrócił i przyjmuje w chorobach dzieci od 3 5

Czarneckiego 3. Tel. 15-30.

Przestrzeń dziś — jak widzimy — jest niczem. W razie wojny lotnicy nieprzyjacielscy w ciągu godziny znalazł się mogą nad Warszawą czy i w owem z ładunkiem bomb trujących i niszczących. Polska musi mieć dla nich odpowiedź...

Poprzedziło zajmujący odczyt przedmówienie prezesa lwow. Códźlafu LOPP, dr. Godlewskiego, oraz oddanie przez kap. Orlińskiego holdu pamięci ofierze zbrodniczego zamachu, pod którego wrażeń, żyje jeszcze nasze miasto.

Kap. Orliński odjeżdża dziś do Warszawy. (m.)

połamane krzesła, stare świeczniki, pogięte kapelusze, parasole rozpięte jak nietoperze, laski rżnięte kunsztownie opuszczeniem, garnki i kalosze najsmutniejsze na świecie. Z każdego przedmiotu bije tyle melancholji, taka goręca czai się w każdym zagłębieniu... Każdy lach jest tu zdradczym kochankiem lub kochanką. Nad każdą stertą sterczy osowiała postać i kiwa się rytmicznie.

Przystępuję do jednej z nich.

— Jakże interes?

— Kiersko, drogi panie. Tracą zaufanie do starego towaru. Niam ktoś co kupi, wiele muszę się natrudzić. Muszę rozłoczyć przed każdym kupującym najświetniejszą anegdotę, w której przedmiot, o którym mowa, odegrał pierwszą rolę. Stwarzam dla każdego lacha własną mitologię — ale i to już nie pomaga. Znika poezja.

Nie znika, stary archiwanjusz, bowiem żyjesz właśnie dzięki owym strzępom sentymentalizmu, zagrzebanym głęboko we współczesnych. Amerykanie, których żenuje wszystko co własne błędza po ruinach starej Europy i szukają śladów swej prawędrowki po polach asfodelowych. Stare posążki bez nosów, guziki o misternych dziurkach, szelki z pierwszego cesarstwa, klepsydry, amulety z czasów wojen krzyżowych, obrazki święte, rzadkie obrazy biblij, komplet „Le jour-

nal amusaut” i zatłuszczona książka Remana lub Taine’a — dla wszystkich Amerykanin ma zrozumienie. Przytem dobrze płaci.

(Do psychologii starzyzny). Człowiek wrażliwy czuje się źle wśród „nowych” przedmiotów. Skąd ten pociąg do starych? Wysuwa się problem niewspółmierności serca ludzkiego z cywilizacją nowoczesną. Przemysłność człowieka prześciga jego życie uczuciowe.

Mówi do mnie straganiarka.

— Zdarza się czasem, że przychodzi bogaty pan w futrze i szpera w starych gratach. Biedzi się, wacha, zbliża do oczu jakieś zardzewiałe żelaza, waży w rękach i wciąż pociąga nosem. A ja sobie myślę: Boże ty mój, wszak ten upływa w dostatki i ma tyle nowusienkich rzeczy u siebie w domu. Czego on tam szuka w moich workach?

Młodości swej tam szuka, marnego znaku tego, co dłał na zawsze minęło, postawi na kominku i będzie miał iluzję, że znowu wszystko idzie dawnym trybem. Ale nazałutrz przekona się, że to nie to, że szukał czegoś innego znowu wyruszy na targ pcheł i znowu będzie grzebał w starym worku. Pozwól mu grzebać, staruszkó, pomyśl, że mu nic innego już nie zostało...

Przychodzą także na targ artyści, by kompletować swoje umeblowanie i garderobę. Literaci z specjalnem

zamiłowaniem oglądają wyszarżale pyjamy, malarze — fajki, muzycy szukają głowy Beethowena, demonicznie zastygłej w przerażającym grymasie pogardy a wszyscy razem przychodzą właściwie tylko po połatanie spodnie. Cała miłość do zawodu wyładowuje się w dotyku, gdy palce mna wyszarżale płótao z takim przejęciem, jakgdyby miało w sobie alchemiczne właściwości. A czyni się to tylko dlatego by pokryć zakłopotanie. Kupujący zazwyczaj nie ma bowiem ani centyma przy sobie a ogląda przedmioty z czystą, bezinteresowną rozkoszą estetyczną.

Widziałem starego inwalidę z r. 1870 — i dotykającego z wielkiem namaszczaniem mundur generałski.

— I pomyśleć sobie — mówił — że mundur został a generała niema. Nie przypuszczałem że mundur może żyć sam dla siebie. Wistysz sobie, nieboraku i wspominasz pewnie dni chwały i marzysz o tem, by cię znowu ubrał mały, siwy pan. Ale niki cię już nie ubierze, minął twój czas — minął —

Nie przeminał jeszcze, sentymentalnie wiarusie, czy nie słyszysz bicia bębnow?

Mundury jeszcze długo nie znikną z naszych oczu. A wiesz dlaczego? Bo jest jeszcze dużo ludzi, którzy za nami płaczą

Zboże w Polsce droższe niż zagranicą.

Warszawa. (Tel. wł.)

Tydzień upłynął pod znakiem stałości i poważnej wyższości na krajowym rynku zbożowym. Ceny żyta w Warszawie pod koniec tygodnia przekroczyły 37 zł. franco stacja załadowania za 100 kg. przy mader

skapym dowozie. Cena ta znacznie przekracza parytet wywozowy. Po prostu to sprzedawcy nie zadowolają się nią, a trwająca niepogoda sprzyja dalszej wyższości cen, dzięki której młyny znalazły się w nader krytycznej sytuacji.

Niedomagania transportowe przy przewozie węgla i koksu.

Lwów, 26 października.

Produkcja węgla i koksu w Polsce przekroczyła już normę przedwojenną i wynosi obecnie z górą 3.000.000 ton miesięcznie, w czym eksport stanowi przeszło 2.000.000 ton o wartości około 1½ miliona funtów szterlingów.

Mimo to w kraju odczuwać się obecnie daje niemal powszechny brak węgla, zwłaszcza w b. Kongresówce, w Wielkopolsce i na Pomorzu. Prasa o tem pisze, producenci, konsumenci i ministrowi na kilku wspólnych konferencjach nadają temno brakowi węgla w kraju próbują zaradzić.

Na przeszkodzie bowiem wzmocnieniu produkcji węglowej jedynej i wyłącznej stoją niedomagania transportowe węgla nie ma bowiem któreśdy i nie ma czem wywieźć!

Najwięcej cierpi na tem Górny Śląsk — który nie tylko ze względów gospodarczych, ale i politycznych w sprawach komunikacyjnych winien być właśnie uprzywilejowanym.

Przy obecnej produkcji Górny Śląsk potrzebuje pod swój węgiel i koks na dzień roboczy do 10.000 wagonów licząc po 10 tonn jeden wagon.

Do manipulowania tak wielką ilością wagonów towarowych, jak to ma miejsce na Górnym Śląsku, niezbędne są t. zw. stacje, na których odbywa się zestawianie wagonów w pociągi według kierunku, w jakim mają być wyprawione. Przy podziale Śląska Polska nie otrzymała żadnego tego rodzaju dworca. Również poszczególne stacje nie odnawiają swym obszarem obecnym potrzebom. Wreszcie — brak odpowiedniej ilości czynnych parowozów.

Wskutek tego rodzaju braków wynikają nie do przewyższenia trudności w obiegu wagonów już w obrębie samego Górnego Śląska. Powstała mianowicie na poszczególnych kopalniach i przyległych stacjach częste zatory ładownych wagonów, tamujące regularny dopływ na kopalnie wagonów próżnych.

Dalszym niczem nie dającym się usprawiedliwić niedomaganiem transportowym jest brak linii kolejowych które byłyby zdolne odprowadzać węgiel z Górnego Śląska najkrótszą drogą do Poznańskiego, na Pomorze do Śląska i Odyni, oraz do znacznej części b. Kongresówki.

Istniejące połączenie z Poznań-

skiem przez korytarz Kluczborski (niemiecki teren), nie wchodzi w rachubę z względu na bardzo drogi fracht, jaki zaliczają sobie Niemcy.

Jedynym połączeniem ze wszystkimi wyżej wymienionymi najważniejszymi krajowymi i zagranicznymi rynkami zbytu dla węgla górnośląskiego jest linja Herby — Częstochowa lub Sosnowiec — Częstochowa i dalej od Częstochowy wspólnym szlakiem na Kozłuszki. oraz druga, jeszcze bardziej okólna linja — przez Sosnowiec — Skarżysko — Kozłuszki, lub Sosnowiec Dęblin — Warszawa.

Wprawdzie Rząd pomyślał o budowie bliższego połączenia Górnego Śląska z siecią poznańskich kolei przez Wieluń i połączenie to odda do użytku, jednakże na razie po tej jednorozowej linii ma być przepuszczanych dziennie tylko 4 pary pociągów.

W odniesieniu do wewnętrznego rynku zbytu zastosowano dla Górnego Śląska pewnego rodzaju reglamentację. Mianowicie, by linja warszawska — wiedeńska, zajętej przedewszystkiem przewozem węgla dąbrowskiego, zbytnio nie przeciążać, transporty górnośląskie przyjmowane są na te linie tylko według ściśle określonych dziennych norm i na granicy między Górnym Śląskiem a Dyrekcją warszawską ściśle kontrolowane przez specjalnie wydelegowanych z Warszawy urzędników.

Z powyższego przedstawienia sprawy wynika, że właściwie nasze kolejnięstwo zamiast zbliżać producenta z konsumentem wręcz ich oddala, zamiast przygotowywać drogi i środki transportowe dla przyszłej ekspansji przemysłowej — wręcz hamuje istniejący już rozwój przemysłu.

Najwyższy już czas, aby, gdzie należy, zrozumiano, że kolej musi należycie spełniać funkcję, do których jest powołana.

Zagłębia węglowe swój węgiel i koks muszą wreszcie zacząć swobodnie rozprowadzać wieloma arteriami po całym kraju, muszą zacząć swobodnie eksportować go do najdalszej zagranicy. Dopiero nieograniczony dopływ tak cennych surowców i osiągniętych z eksportu kapitałów przyspieszą znacznie z należytą siłą tempo całego naszego życia gospodarczego.

Łuż. L. K.

Z sali sądowej.

WYROK NA BANDYTÓW.

Lwów, 26 października.

Wczoraj zapadł wyrok na bandytów, którzy odpowiadali przed sądem przysięgłych za liczne rabunki i kradzieże, oraz udział w morderstwie Stanisław Mazurkiewicz skazany został na 7 lat ciężkiego wię-

zienia. Władysław Zielński na 4 lata, Paweł Jarymo, który dawał bandytom schronienie, na 3 lata. Bronili okarżonych dr. Meisel, dr. Frankel i dr. Niemkiewicz.

Otwarcie pięknej, wartościowej wystawy.

Lwów, 26 października.

Nasze ruchliwe bardzo Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych, prowadzone świetnie przez prezesa prof. Bulandę znowu wystąpiło z wystawą, która powinna we Lwowie wywołać duże zainteresowanie i która powinna zwiedzić każdy miłujący sztukę. Oto w niedzielę w południe otwarte ekspozycje dzieł Stefana Filipkiewicza, jednego z ośrołowych członków krakowskiej „Sztuki”, artysty, który głośno imię zdobył sobie również zagranicą, gdzie jest bardzo ceniony i poszukiwany. Wystawa zajęła wszystkie sale Towarzystwa Przyj. Sztuk Pięknych i zawiera kilkadziesiąt obrazów olejnych i akwarel. Wszystkie stoją na wysokim poziomie i dają doskonały przegląd twórczości znakomitego malarza, który od kilkunastu lat prawie nie wystawił swoich dzieł we Lwowie.

Zanim napiszemy obszerniej o tej pięknej i wartościowej wystawie, zaznaczamy z radością, iż na otwarcie tej przybyło bardzo wiele wykwintnej publiczności, która już w

pierwszych godzinach zakupiła kilkanaście większych i mniejszych dzieł. Zdaje się, że Filipkiewicz wrócił do Krakowa bez obrazów, gdyż znajdują one nabywców. Nie jest więc tak źle z kulturą we Lwowie, jak to czasem głosi się poza jego rogatkami.

Wśród uczestników wczorajszego otwarcia zauważyliśmy Leona hr. Pinińskiego (który nabył piękna akwarel) prezydenta hr. Kozłorodzkiego, profesorów Uniwersytetu wielu malarzy i literatów. Obecnie na wystawie Filipkiewicza składano serdeczne gratulacje.

(as)

Dla Czytelników „Kurjera Lwowskiego” uzyskaliśmy znowu jedno jednorazowe bezpłatne wstąpienie na tę piękną wystawę. W najbliższych dniach zamieścimy kupony, które będą upoważniały do bezpłatnego zwiedzenia. Kupony te należy wyciąć i oddać przy kasie Towarzystwa Przyj. Sztuk Pięknych. Szerokie zainteresowanie naszych Czytelników pozwoli nam na pewno fakt ten z radością.

— 02 —

„Dzień oszczędności.”

Lwów, 26. października.

W Związku Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych odbyło się dnia 22. b. m. obywatelskie zebranie, które utworzyło obszerny Komitet pod przewodnictwem Dr. St. Niemczynowskiego. — Do Komitetu weszli: Towarzystwo naukowców szkół wyższych, szkół powszechnych chrześcijańskich i Ognisko — Towarzystwo Dziennikarzy polskich, Stowarzyszenie Kupców polskich — Izba Rękodzielnicza, T. S. L. Prezydium i Rada Towarzystwa Oszczędności Ludowych — Związek Kas Oszczędności, oraz pp. Dr. Włodzimierz Mochnacki, Dr. St. Dobiecki, Dr. Stefan Bobowski, Antoni Poznański, Michał Guzecki, Dr. Tadeusz Pisarczyk.

Niezależnie od zjazdu delegatów instytucji pieniężnych przyjmują-

cych wkładki oszczędności, które się odbyły w Warszawie 31. 10. b. r., to jest w dniu proklamowanym przez międzynarodowy Kongres w Medjolanie za „Dzień Oszczędności”, — Komitet uchwalił przedłożyć w Małopolsce obchód „Dnia Oszczędności” na dzień 5-go grudnia b. r. — Komitet uznał tę datę za najodpowiedniejszą na zapoczątkowanie wielkiej akcji propagandy idei oszczędności pieniężnej, a przedewszystkiem oszczędności gospodarczej.

Następnie Komitet uchwalił na wybitniejszą osobistość naszego społeczeństwa na protektorów tego dnia i dalszej pracy na tem polu.

Celem przeprowadzenia uchwały wybrano Komitet ściślejszy i cztery Komisje, które zajmą się „Dniem Oszczędności”.

— 00 —

Przed Świętem Umarłych.

Lwów, 26 października.

Zbliża się dzień, w którym myśl wszystkich żywych powraca do ukochanych i czczonych Zmarłych. Rozpamiętujemy ich miłośnie i ich czyny. Wszyscy jesteśmy w dniu tym lepsi i poważniejsi.

Lecz jeżeli każda jednostka w Dniu Zadusznym czci pamięć swoich drogiej Zmarłych, tem bardziej przystoi społeczeństwu poświęcić dzień ten pamięci bohaterów narodowych.

A mnożące ich zasługi społeczeństwo wiecznie na cmentarzu Obrońców Lwowa i Kresów Wschodnich. Tem pomnik wysiłków i krwiawych zmagani się najlepszych synów Ojczyzny, musi pozostawać pod ciągłą opieką całego narodu.

Wobec nadchodzącego Święta zmarłych, pamięć polskich ukochanych żołnierzyków winna być godnie święcona.

Dlatego Polskie Towarzystwo Opieki nad grobami bohaterów urządza w dniach 1 i 2 listopada zbiórki uliczne. Apeluje zatem do polskich mieszkańców Lwowa, którzy zawsze dali niezbitę dowody swej ofiarności, i troski niewygasłej o tych, co meczem i życiem swem okupili niepodległość Ojczyzny, aby w dniach tych groby

złych najbliższych i groby ościerone stronił w krzyże, wjeżdża i napieki, sprzedawane przez Towarzystwo Opieki nad grobami bohaterów u wejścia do cmentarza.

A funduszy potrzeba aż nadto, zarówno dla konserwacji jak i wykończenia prac na samym cmentarzu, jakoteż niesienia pomocy żywym jeszcze uczestnikom walk o polskość naszego zrodu i kresów wschodnich.

NAGRODA LITERACKA POZNAŃSKA.

Poznań. (Tel. wł.)

Rada miasta Poznania przekazała magistratowi do przychylnego załatwienia sprawę nagrody literackiej Poznania, wzorowanej na projekcie Warszawy. — Suma przewidziana na nagrodę ma wynosić, jak w Warszawie i Łodzi 15 000 zł.

— 00 —

WALKA Z LICHWĄ.

Warszawa. (Tel. wł.)

Komisarz rządu polecił funkcjonariuszom oddziału walki z lichwą, aby zwracali pełną uwagę na ceny numerów hotelowych. O wszelkich wypadkach ujawnienia lichwy mają być niezwłocznie doniesione protokoły karne.

Brak węgla paraliżuje ruch w przemyśle łódzkim

Łódź. (Tel. wł.).

Przemysłowi włókienniczemu grożą wskutek niedostatecznych zapasów węgla poważne komplikacje. Węgiel ubywa ze składów w większych fabrykach włókienniczych w zastraszający sposób, a dowód z każ-

dym dniem się zniżyjsza. W sprawie tej zwrócił się Związek Przemysłu Włókienniczego do Rządu, wskazując jako przyczynę brak należytej komunikacji i dostatecznej ilości transportów. Rząd wysłał do Łodzi dwóch delegatów ministerstwa

komunikacji celem rozpatrzenia tej sprawy. Delegaci przybyli 12 b. m. do Łodzi. Po zbadaniu stosunków w Łodzi, Tomaszowie i mniejszych ośrodkach przemysłowych złożyli obszerny raport.

Młynarze chcą podnieść ceny mąki.

Warszawa, 25. 10. (AW.) Młynarze warszawscy zwrócili się do oddziału wałki z lichwą kom. rządu

z żądaniem podwyższenia ceny mąki żytniej. Komisariat rządu tej podwyżki nie zaaprobował, wobec cze-

go w dalszym ciągu obowiązują dotychczasowe ceny mąki i chleba.

Zapomoga dla urzędników państwowych.

Warszawa, 25. 10. (AW.) W związku z uchwaloną przez Radę Ministrów 20% -ową bezzwrotną zaliczką dla urzędników państwowych płatną w ratach dowiadujemy się że uchwała ta obejmuje również podoficerów

zawodowych. Sumy potrzebne na wyasygnowanie tej pożyczki wstawione będą w budżet dopiero 1 stycznia, obecnie zaś wypłacone będą w formie zaliczki.

ZŁOŃ WYBITNEGO HISTORYKA.

Kraków, 25. 10. (AW.) Zmarł tu w wieku lat 83 Marjan Dabiecki, weteran z r. 1863, wybitny historyk S. p. Zmarł był w czasie powstania sekretarzem Dyktatora Traugutta. Uwięziony w r. 1864 przebył na Sybirze 20 lat, poczem w r. 1883 wrócił do kraju i oddał się pracy naukowej. Był autorem szeregu prac historycznych, m. i. książki o Romualdzie Traugucie. Był członkiem Akademii Umiejętności.

ROKOWANIA HANDLOWE LITEWSKO - SOWIECKIE IDĄ OPORNIE.

Gdańsk, 25. 10. (PAT.) Rokowania handlowe litewsko - sowieckie nie posuwają się tak łatwo, jak się tego spodziewano. Moskwa nie okazuje chęci uwzględnienia życzeń litewskich, żąda jednak, aby Litwa czyniła zakupy w Rosji za sumę 30 milionów rubli rocznie, nie chcąc się jednak wiązać co do zakupów towarów litewskich.

W Kownie panuje z tego powodu uastrój przygnębienia w kołach rządowych i w Sejmie. Mówi się prawdopodobnie o możliwości nieratyfikowania układu o nieagresji.

EXCCES. WILHELM OPUSZCZA HOLANDJI!

Nowy Jork, 25. 10. (AW.) „N. Y. Herald” donosi z Paryża, że Rada Ambasadorów pozwolił ekscesarzowi Wilhelmowi opuścić Holandję w celu udania się do Grecji dla poratowania zdrowia. Według opinii lekarzy ostry klimat holenderski szkodził zdrowiu ekscesarza. Będzie on podróżował pod eskortą specjalnej straży przybocznej i wolno mu będzie w czasie podróży zatrzymywać się również w Niemczech.

Wiedeń, 25. 10. (AW.) „Abend” donosi, że ekscesarz Wilhelm rabył od bar. Zetta posiadłość koło Ascone blisko Locarno w Szwajcarii i zamierza przenieść się tam na stały pobyt.

CO ROBIA WIELCY KSIAŻĘTA NA WYGNANIU.

Wiedeń, 25. 10. (AW.) Przebywający w Budapeszcie b. w. książę rosyjski Gabriel Aleksandrowicz wprowadził żonę jednego z tamtejszych przemysłowców. Uprawdżona za brała ze sobą nietylko wszystkie swe klejnoty, lecz także papiery wartościwe męża, jakoteż znaczną kwotę w gotówce. Para uakneta do Ameryki Południowej.

STRASZNY CZYN OBLAKANEGO SENATORA.

Marion (Illinois), 25. 10. (PAT.) B. senator Poser zabił swą żonę 2 córki i dwoje małych wnucząt, poczem sam się utopił. Przypuszczają, że morderstwa tego dokonał w napaędzie szaleń.

Eksport węgla polskiego do Węgier.

Budapeszt, 25. 10. (AW.) Przedłużający się strajk argielski i związane z tem utrudnienia importowe powodują coraz to ostrzejszy brak węgla na Węgrzech. Węgierskie ministerstwo kolei oddało w związku z tem do dyspozycji 4 pociągi dziennie dla ułatwienia przywozu węgla z Polski, przez co w ciągu kilku tygodni miałyby się nagromadzić większa rezerwa węgla.

REORGANIZACJA ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj zakłady żyrdowskie przyjeły nowy kontyngent robotników; ogółem w tej chwili pracuje tam 1.500 robotników. Liczba ta w najbliższym czasie będzie podwyższona do 2.800.

Wszyscy ci robotnicy pracują próbnie do czasu wydania orzeczenia przez specjalną komisję ministerjalną, która bada sprawę reorganizacji pracy w zakładach żyrdowskich.

COOK NIE MOŻE MÓWIĆ.

London, 25. 10. (PAT.) Komendant policji Staffordshire, opierając się na ustawie o pełnomocnictwach nadzwyczajnych, zahronił sekretarza generalnego Związku górników Cookowi oraz innym wybitnym członkom Związku wygłaszania przemówień na zebraniach publicznych w hrabstwie Staffort.

KURJER TEATRALNY.

WANDA SIEMASZKOWA O SWYM POBYCIE W AMERYCE.

Znakomita artystka polska, Wanda Siemaszkowa, po powrocie z Ameryki, rozpoczęła w tych dniach szereg występów na Kresach Wschodnich.

W rozmowie z naszym współpracownikiem, p. Siemaszkowa opowiedziała dzieje swego pełnego wrażeń i pracy pobytu w Ameryce. W Now Yorku, Chicago, Buffalo, Detroit i Cleveland wystawiła „Topiel” P. Zybyszewskiego „Sędziów” Wyspiańskiego „Ponad śnieg” Żeromskiego, „Zaczarowane koło” Rydla i „Upiorzy” Ibsena. Pani Siemaszkowa grała te utwory z trupą przez siebie ramiejscu zorganizowaną. Ponadto zaliczyła w Chicago „Studia artystyczne” — szkołę języka polskiego, dykcji i deklamacji. Zdolni wykonawcy „Studio” brali udział w wymienionych przedstawieniach. Na szereg wieczorów w salach publicznych, w szkołach parafialnych i instytucjach społecznych p. Siemaszkowa wygłaszała aredydziela poezji polskiej, słuchane przez poonle amerykańską z najwyższym zachwytem.

Prasa polska w Ameryce okazała znakomitej artystce wielką i entuzjastyczną pomoc. Do powodzenia przedstawię i wieczorów recytacyjnych wydatnie też przyczyniły się nasze konsulaty. Po blisko 2-letnim pobycie w Ameryce p. Siemaszkowa żegnana była owazy nie przez wszystkie sfery tamtejszej polonji.

Czytajcie
„KURJERA LWOWSKIEGO”

Z za kulis „rozzbrojonych” Niemiec.

Longsterg n Wartą, 25. 10. (PAT.) Rozpoczął się tu dzisiaj przed sądem przysięgłych proces kapturowy przeciwko członkom Czarnej Reichswehry, oskarżonym o popełnienie w roku 1923 szeregu zbrodni na swoich towarzyszach. W dniu dzisiejszym sąd rozpatrywał sprawę oficera Czarnej Reichswehry Jatkęgo. Wniosek obrony o zarządzenie tajemności rozprawy trybunał odrzucił. Podczas przesłuchiwania pierwszego z oskarżonych, chorążego Bucholza

zerwał się sądowy rzeczoznawca, pułkownik Gudowina i oświadczył, że publiczne roztrząsanie stowunku, jaki łączył w roku 1923 komendę II. Okręgu Reichswehry z Czarną Reichswehrą mogłoby mieć „najpoważniejsze następstwa dla Niemiec o charakterze zewnątrzpolitycznym. Pułkownik zażądał wobec tego jeszcze raz tajemności rozprawy, czemu jednak sąd i tym razem sprzeciwił się.

Opady śnieżne zatamowały ruch kolej.

Warszawa, 25. 10. (PAT.) W ciągu dnia wczorajszego i nocy ubiegłej miały miejsce niezwykle silne opady śnieżne, na węzłach kolejowych dyrekcji krakowskiej, warszawskiej i katowickiej. Śniegi, połączone częściorowo z zaburzeniami atmosferycznymi, zatamowały częściowo ruch kolejowy towarowy i osobowy tak, że szereg pociągów pospiesznych i osobowych przybył na miejsce przeznaczenia z dużym opó-

źnieniem. W dyrekcjach kolejowych wschodnich, opady śnieżne nie spowodowały opóźnień w ruchu kolejowym.

ULEWNE DESZCZE WE WŁOSZACH.

Rzym, 25. 10. (PAT.) Ulewne deszcze w północnych Włoszech spowodowały znaczne szkody szczególnie w Tryeście i Torino.

Kurjer lotniczy.

PODRÓŻ NAD OCEANEM SPOKOJNYM.

Trzech lotników amerykańskich William, Dityre i Trist przedsięwzięło lot do wysp na Oceanie Spokojnym. Celem podróży jest przeprowadzenie szczegółowych studiów w okolicach odległych od wszelkiej cywilizacji.

Pierwszy etap w podróży z Melbourne do Siney przebyty został w przeciągu 9 i pół godzin, droga łączna obejmuje 24.000 km.

ŚWIATOWE ZAWODY LOTNICZE „COPPA D'ITALIA”.

Dnia 14 b. m. rozpoczęły się w Rzymie światowe zawody lotnicze o nagrody „Coppa d'Italia”. W zawodach tych, które odbywają się rok rocznie od lat trzech weźmą udział samoloty francuskie, niemieckie, włoskie, belgijskie i czecho-słowackie. Nagrody przyznawane są zarówno za loty na samolotach sportowych, jak i komunikacyjnych za osiągnięcie najlepszych rezultatów w rozmaitych dziedzinach.

USIŁOWANIA BRYTYJSKIE POBIĆ REKORDU NA WYSOKOŚĆ.

Znany lotnik angielski Bullmann usiłuje obecnie pobić rekord Francuza Colliso na wysokość. Jak wiadomo, Colliso wzbił się w powietrze na 12.442 mtr. Bullmann dla celów zdobycia rekordu chce użyć samolotu, sporządzonego w całości z metalu, którego silnik połączony będzie z kompresorem powietrznym. Bullmann spodziewa się osiągnąć wysokość 15.000 mtr, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie przyrządów pomiarowych, na tak dużej wysokości, gdzie panuje przeciętna temperatura 40 stopni niżej zera, mają być one pomieszczone w futerałach elektrycznie ogrzewanych.

1 BELG = 5 FRANKOM BELGIJ.

Bruksela, 25. 10. (PAT) W związku z poprzednim dekretem o stabilizacji franka belgijskiego, dekret królewski ustanawia monetę obiegową pod nazwą „Belg”, której wartość równać się będzie pięciokrotnej wartości franka belgijskiego.

KRONIKA.

PAŹDZIERNIK
26
WTOREK

Dzisiaj: rzym.-kat.
Ewarysta p. gr.-kat.
Karpa m.

Jutro: rzym.-kat.
Sabiny gr.-kat. Na-
zaryja.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Wtorek 26 bm. „Cyrano de Bergerac”.
Środa 27 bm. „Przyjaciele” z Prologiem.
Czwartek 28 bm. „Tosca”.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 26 bm. „Życie paryskie”.
Środa 27 bm. „Życie paryskie”.
Czwartek 28 bm. „Dwie kaczki na je-
den strzał...”, komedia Tristana Bernarda
i Alfreda Athis'a. Premiera.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Wtorek o 7:30 „Osiołkowi w żłoby
dano”.
Środa o 7:30 „Osiołkowi w żłoby da-
no”.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Nędznicy”.
Chimara: „Dorota Vernon”.
Kopernik: „Nad modrem niebem Argen-
tyny”.
Marysińska: „Chłuba kompanji”.
Nowości: „Córka Prezydenta”.
Lew: „Czerwona Myszka”.
Palace: „Waleneja”.

— **Teatr Wielki.** Dzisiaj wspaniała kome-
dja bohatera Edmunda Rostanda: „Cyrano
de Bergerac”, w premierowej, pierw-
szorzędnej reprezentacji artystycznej.

Jutro, w środę 27 bm. powtórzona bę-
dzie świetna komedia Al. hr. Fredry: „Przy-
jaciele” — wraz z przepięknym Prologiem
scenicznym Stanisława Wasylewskiego.

— **Teatr Nowości.** Dzisiaj, 26 i 27 bm. ar-
tywesła, czarująca operetka J. Offenbacha:
„Życie paryskie”.

— **„Wesołe kumoszki z Windsoru”,** słyn-
na opera komiczna Ottona Nicolai'ego,
jedno z epokowych dzieł literatury muzy-
cznej Europy, ukaże się po raz pierwszy
na scenie Teatru Wielkiego w piątek, 29
bm. Czarująca to arcydzieło muzyczne —
którego wpływ wyczuwamy w arcytworach
Wagnera — pełne przepięknych melodyj,
o n zwykłe wesołej akcji, wysnutej z gło-
snej komedji Szekspira — budzi nadzwyz-
czajne zainteresowanie wśród naszych mi-
łośników opery. Wykonawcami głównych
partyj będą pp. Piatówna, Green-Skazowa,
Popowiczówna, Okońska, Cyganik, Marti-
ni, Szymonowicz, Łowczyński, Kurzbart
i inni — z p. Tarnawskim, znakomitym
odtwórcą arcykomicznej partji rycerza Fal-
staffa, a zarazem reżyserem opery. Nowe,
przepiękne dekoracje Z. Balka. Świetne
kierownictwo muzyczne p. Leszczyńskiego.

— **„Dwie kaczki na jeden strzał...”,** ba-
jecznie dowcipna i wesoła komedia Trista-
na Bernarda i Alfreda Athis'a, ukaże się
na scenie Teatru Nowości w czwartek 28
bm. Niezwykła pomysłowa, przekomiczna
akcja tej lekkiej komedji, będącej świetną
satyrą polityczną obecnej doby, zdolna
jest rozbawić do łez nawet najpoważ-
niejszych. „Dwie kaczki” święcą też istne
tryumfy na pierwszych scenach polskich i
zagranicznych. I u nas szampańska ta ko-
medja zdobędzie niewątpliwie długotrwałe
powodzenie, tembardziej, że ukaże się w
pierwszorzędnej reprezentacji artystycznej
z pp. Michnowską, Pillerową, Rowińską,
Włoszynowską, Bieleckim, Dobrzańskim,
Koczyrkiewiczem, Ratschką i Zabielskim
na czele — pod wykwintną i pomysłową
reżyserją J. Dobrzańskiego.

— **Jeszcze tylko kilka dni** grać będzie
Teatr Mały doskonałą farsę pt. „Osiołko-
wi w żłoby dano”, na której co wieczora
rozsmieszana do łez publiczność oklaskuje
gorąco wszystkich wykonawców. Sztuka
ta ustąpi miejsca nowej komedji, którą
Teatr Mały przygotowuje na bieżący jesz-
cze tydzień. Narazie zdradzić możemy, że
tytułową rolę w tej nowości grać będzie
Rasiński a jedną z arcykomicznych posta-
ci kreuje dyr. Czarnowski. Kto więc nie
widział „Osiołka”, kto nie miał możności
podziwiania istotnie niezrównanej gry na-
szych artystów niech skorzysta z tych os-
tatnich przedstawień.

— **Dyrekcja Teatru Małego** przypomina,
że kupony przedpłaty biletowej (zniżki)
będą sprzedawane tylko od dnia 28 bm.
do 4. XI. w kancelarji Teatru Małego.

— **Polskie Tow. Przyrodników im. Kopor-
nika** odbędzie posiedzenie naukowe we
wtorek dnia 26 bm. 1926 r. o godz. 18-iej
w Instytucie Geologicznym Uniw. J. K., ul.
Długosza 8, z przedkładem dziennym: 1.
wykład Dra R. Eplera pt. „Rola grzybków
w patologji ludzkiej”. Gościć mile widziani!

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem
Administracji „Kurjera Lwowskie-
go” Przesyłać należy przekazami
pocztowymi lub na numer P. K. O.
153.215.

— **Dzisiaj wysyłamy jako bezpłatną
premię Magazyn Biblioteki groszowej
dla naszych P. T. Abonentów opła-
cających pełną prenumeratę.**

Mówią, że...

wszyscy urzędnicy o-
czekiwali z niecierpliwością zatwierdzenia
kwestji swoich poborów, o czym tylekrot-
nie szeroko się pisało, tymczasem rząd
zadrwił sobie widocznie ogłaszając 20%
dodatek.

dodatek ten będzie ponadto wypłacany...
w dwu ratach! Przypuśćmy więc, że po-
ważny już urzędnik pobiera 400 złp. mie-
siecznie, w terminie: 15 listopada i 15
grudnia dostanie aż po 40 złp. Przecież
za to nawet nie zdoła kupić porządnego
obuwia, nie mówiąc już o ubraniu lub o-
pale na zimę. A w listopadzie przypada
opłata szkolna, wynosząca kilkadziesiąt
złotych na dziecko! Jeśli to ma być ta
głośno reklamowana „pomoc”, to istotnie
zakrawa to na ironię. Podkreśla tę ironję
fakt dawania tego dodatku w dwu ratach,
coś jak jatuzna, rzucana na odzieżne
byłe tylko nazywało się, że coś się robi.
Podobno zrzeczenia urzędnicze mają prze-
ciwko temu zademonstrować przez swoje
delegacje, wiemy jednak jak mało jest
prawdopodobieństwa w skutecznym prze-
prowadzeniu takiej demonstracji którą la-
two stłumić w zarodku. Ktoś musiałby
umieć bezpośrednio przemówić u rządu
w tej sprawie — ale tego właśnie „ktoś”
nie posiada urzędniczo. trr.

— **Zarząd Związku Zawodowego urzęd-
ników przemysłu drzewnego** we Lwowie,
ul. Mickiewicza 1. 10. Zawiadamia bezro-
botnych członków, że wydaje się codzien-
nie zniżki na obiady z 3 dań po 40 groszy.

— **„Dla staruszka 80-letniego”** nadeszła
p. Klementyna Thomas z Matynowa No-
wego 10 zł.

— **„Dla staruszki”** złożył p. Jan Kossini
z Bożykowa 1 zł.

— **Związek Kapłanów „Unitas”** donosi,
że kurs homiletyczny odbędzie się w Po-
znaniu przy ulicy Podgórnej 12 b. l. p.
w Szkole Społecznej, a potrawa od ponie-
działku 22 listopada br. godz. 4 pop. do
piątku 26 listopada br. godz. 1 w południe.

Opłata za udział w kursie wynosi 40 zł.
Pieniądze prosimy przekazywać na P.K.O.
200.711. Zniżka kolejowa w drodze powrot-
nej wynosi 66 pr. Zgłoszenia na kurs
przyjmuje Sekretariat Jeneralny do 10 li-
stopada rb. Poznań, Aleje Marcinkowskie-
go 22.

— **Zarząd Okręgu Związku Legionistów
Polskich** we Lwowie urządza uroczystość
uczczenia pamięci Legionistów poległych
w Obronie Lwowa. W tym celu wzywa
wszystkich członków Związku, by stawili
się na zbiórkę w poniedziałek dnia 1 li-
stopada br. punktualnie o godzinie 10-tej
rano w lokalu Związku przy ulicy Piekar-
skiej 53.

— **„Dzień Oświaty Pozaszkolnej”** W ro-
cznicę śmierci Henryka Sienkiewicza,
pierwszego prezesa Rady i duchowego Pa-
trona Polskiej Macierzy Szkolnej, organi-
zuje Macierz na terenie swojego dziania
„Dzień oświaty pozaszkolnej”.

— **Jacyś nieznaną osobnicy** napad-
li w pobliżu rogatki gródeckiej na
przechodzącego Feliksa Kosinurę,
zamieszkałego na Sygniówce. Jeden
z nich strzelił z rewolweru i ugodził
go kulą w brzuch. Rannego przewie-
ziono do szpitala.

— **„Zamroczony” awanturnik.** Do-
stał się do aresztów policyjnych
Leopold Bałuszka lat 28, robotnik
zamieszkały przy ulicy Zamkowej 9,
który napadł w stanie pętym na
ulicy Jabłonowskich na Michała Do-
browskiego szeregowca 6 p. sa-
perów, bijąc go łaską po głowie.

W drodze na komisariat rzucił się
Bałuszka na posterunkowego Ka-
sprzaka chcąc wymknąć się z rąk je-
go, dopiero posterunkowy Gajda
przybyły do pomocy uspokoił awan-
turnika.

— **Związek Artystek Polskich**
otwiera z dniem 1 listopada w pra-
cowni Związku ul. Batorego 1. 12,
kursy rysunków i malarstwa, ewen-
tualnie rzeźby, także technik spe-
cjalnych. Brak kursów podobnych
bardzo dawał się odczuwać w na-
szym mieście, toteż napewno spot-
kają się z życzliwym przyjęciem.
Popołudniowe kursy obejmują stu-
dium głowy, kostjumu, martwej na-
tury; akt wieczorny od 6 do 8-mej
odbywać się będzie bez korekty.
Zgłoszenia i informacje od 25 b. m.
między 5 a 6-tą wiecz. codziennie w
pracowniach ul. Batorego 12, 4 pię-
tro (winda).

— **Aresztowany za oszustwo.** V
Komisarjat PP. oddał do aresztów
policyjnych Jana Chemicza lat 20
bez zajęcia, zamieszkałego na Kle-
parowie przy ulicy Dolnej rzecznej
1. 259 jako poszukiwanego za oszu-
stwo

— **Kradzieże.** Wczoraj włamał się
nieznany sprawca do restauracji
przy ul. Marcina 1 i skradł wiszącą
na ścianie oprawioną w ramy kon-
cesję monopolową wartości 100 zł.
Również Abraham Brückner, kupiec
zamieszkały przy ulicy Łyczakow-
skiej 10, zgłasza pretensje do niepo-
żądanego „klienta”, który zwi-
szy szybę w jego baraku cukier-
niczny przy ul. Żółkiewskiej 1
skradł z wystawy 2 kg. czekolady
wartości 80 zł.

Kradzież w pracowni Braci Wrońskich.

Lwów, 24 października.
W nocy z dnia 24 na 25 dostali się
niewysledzeni sprawcy do pracowni
Braci Wrońskich przy ulicy Akade-
mickiej. Weszli oni na podwórze
wspomnianej realności, rozbili sko-
belkę u drzwi pracowni, i skradli bę-
dące w naprawie futro selskinowe
jedwabny płaszcz drapowy, płaszcz
sukienny, terakota, płaszcz grana-
towy, płaszcz sukienny drapowy
sukienny płaszcz brązowy, 3 mtr.
materji brązowej, 4 mtr Crep de Chi-
ne koloru niebieskiego, 1 biała su-
knia i 1 jedwabna. Ogółem szkoda
wynosi 2,275 zł., między poszkodowa-
nymi jest p. Miłowska, artystka
teatru miejskiego. Pieradzka i o-
bie panie Wrońskie.

— **„KANOLD” w Polsce.** Znana pow-
szecznie fabryka cukierków śmie-
tankowych „Kanold”, założona w
Göthborgu w Szwecji, która po-
siada już oddziały fabryczne w Pa-
ryżu, Medjolanie, Kopenhadze,
Wiedniu, Pradze, Berlinie itd.,
otworzyła także w Polsce swój
oddział fabryczny. Nabyła obszer-
ne nieruchomości w Lesznie (Wiel-
kopolska), rozbudowała je znacz-
nie i dostosowała do własnych
swych potrzeb. Fabryka leszczyń-
ska urządzona jest na około 500
robotników, zatrudnia obecnie już
kilkaset i zamierza niebawem obok
cukierków śmietankowych wyra-
biać także drażetki i twarde cu-
kierki. Cukierki „Kanold” słyną
na cały świat z swej dobroci, prze-
dewszystkiem dlatego, że zużywa
się do ich wyrobu tylko najlepsze-
go surowca a fabrykacja sama od-
bywa się z uwzględnieniem wszel-
kich prawideł higienicznych.

Firma „Kanold” została w Pol-
sce zarejestrowaną jako towarzy-
stwo akcyjne a do jej rady nad-
zorczej należą prócz znanych oby-
wateli leszczyńskich także poważani
i znani obywatele poznańscy.

— **P. Alicja Bełcikowska,** znana za-
szozytnie autorka wielu dzieł z za-
kresu literatury politycznej, przyby-
ła do Lwowa i zamieszkała w ho-
teli Krakowskim. P. Bełcikowska,
której dotychczasowe publikacje od-
znaczają się niezwykle sumiennym i
szczegółowym opracowaniem te-
matu, przyjechała do naszego mia-
sta celem zebrania na miejscu ma-
terjałów do studjum o działalności
stronnictw ukraińskich w Galicji
sue Wschodniej.

— **Polskie Towarzystwo Polite-
chniczne, zawiadania,** że we środę
dnia 27 października 1926 na zebra-
niu tygodniowym wygłosi odczyt
P. inż. Tomasz Kluz pod tytułem
„Niektóre ustroje statystycznie nie-
wystarczalne w nowym dydakty-
cznym ujęciu” (z obrazami świetl-
nymi). Początek o godzinie 18-tej.
Gościć mile widziani.

Kurjer Radjowy

Program radjokonzertów na dzisiaj.

Warszawa (400). Godz. 17.00. „Roz-
wój terytorjalny Państwa Polskie-
go” odczyt wygł. prof. H. Mościcki.
— Godz. 19.55 II. odczyt z cyklu o
muzyce symfonicznej” wygł. prof.
St. Niewiadomski.

Medjolan (315.8). Godz. 21.00. Sy-
gnał czasu.

Paryż (1750). Godz. 20.00. Kon-
nikaty prasowe i giełdowe.

Praga (348.9). Godz. 21.00. Wie-
czór muzyki popularnej.

Wiedeń (582.2). Godz. 20.05. Za-
pomniani, a niegdyś lubiani wiedeń-
scy kompozytorowie. Fwarter ku-
moralny.

Oslo (376.4). Godz. 21.30. Koncert
pieśni hiszpańskiej.

Wrocław (357.1). Godz. 16.30. Mu-
zyka chińska.

Rzym (422.6). Godz. 17.45 Jazz
band.

Liczne podziękowania otrzymała
firma **RADJO - KINOFOF.** Lwów
ul. 3-go Maja 11a, za swoje aparaty
radjowe. Są one tak wyborowej ja-
kości, że stanowią przewyższając
jakikolwiek inne zagraniczne a wie-
le droższe. Aparaty tej firmy są przy
swej doskonałości i taniości tak pier-
kne i efektowne, że stanowią ozdo-
bę każdego salonu. Na składzie apa-
raty 3, 4, 5-cio i 8-śmiolampowe.

NAJLEPSZA KRÓTKA FAŁA.

W Ameryce dokonano całego sze-
regu doświadczeń z krótkimi fała-
mi celem ustalenia, która długość
jest najpraktyczniejsza. Okazało się,
że fala długości 100 metrów, dała
bardzo dobry odbiór w nocy, ale za-
to kiepski podczas dnia. Długości
ponad 50 metrów dawały bardzo
słaby odbiór w nocy, zato słychać
było dobrze słownie podczas dnia.
Fały między 15 i 30 metrami nie da-
ły dobrych rezultatów.

Rezultatem doświadczeń było to,
że fala 40-metrowa okazała się naj-
praktyczniejsza.

BUDOWA NAJPOTĘŻNIEJSZEJ STACJI RADJOWEJ.

Superstacja radjowa, której budo-
wa została rozpoczęta w roku 1924
przez Dyrekcję Poczty i Telegrafu w
Herzogstadt w Bawarii, zostanie
wkrótce ukończona. Antena tej sta-
cji jest zawieszona pomiędzy dwor-
ma wierchołkami gór na wysokości
3.000 metrów nad poziomem morza.
Siła stacji jest obliczona na 1000
kilowatów. Jest to bezwzględnie naj-
potężniejsza stacja nadawcza na ca-
łym świecie, pozwalająca Niencom
mówić do całego świata wtedy, kie-
dy im się podoba.

KURJER SPORTOWY.

USPRAWNIENIE MONOPOLI PAŃSTWOWYCH.

Warszawa. (Tel. wł.).

Z powodu konieczności zwiększenia dochodów monopolu państwowych rząd dąży do usprawnienia tych przedsiębiorstw. Wprowadza się stopniowo pełny monopol spirytusowy i opracowują się nowe statuty monopolu tytoniowego i spirytusowego. Co do monopolu tytoniowego będą zastosowane wskazówki Komisji prof. Kemenera, która ten monopol szczegółowo zbadała. Nowe statuty mają usprawnić organizację wewnętrzną monopolu oraz uatwić ściślejszy niż dotychczas kontakt z ministerstwem skarbu jako władzą nadzorczą. Statuty te przewidują ponadto utworzenie komisji rewizyjnych trójosobowych, które będą odpowiedzialne za postępy prac.

PODATKI W LISTOPADZIE 1926.

Ministerstwo skarbu przypomina że w listopadzie między innymi przypada płatność podatków bezrocznych.

Do 15 listopada wpłata drugiej raty podatków gruntowych za r. 1926. W ciągu listopada przypada płatność państwowego podatku od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za trzeci kwartał.

Do 15 listopada opłata podatku przemysłowego od obrotu pierwszej i drugiej kategorii, oraz podatku przemysłowego od pierwszej do piątej kategorii.

Do 20 listopada spłata drugiej połowy zaliczki na poczet podatku przemysłowego, od obrotu, za drugi kwartał 1926.

W dniu 1 listopada upływa ostateczny termin płatności podatku dochodowego za rok 1926 w wysokości kwot uwidoczonych w doręczonych platicom nakazach płatniczych.

Dalej płatny jest podatek dochodowy od prosięń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemna wreszcie w ciągu listopada władze skarbowe przystąpią do przymusowego ściągania nieuiszczonych do końca października b. r. podatków majątkowego z tytułu poprzednich rat i raty październikowej.

Pozatem płatne są w listopadzie podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w listopadzie, także kwoty podatkowe odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

UISZCZENIE PODATKU DOCHODOWEGO ZA ROK 1926.

Izba Skarbowa przypomina, że z dniem 1-go listopada 1926, upływa termin uiszczenia podatku dochodowego, wymierzzonego na rok 1926.

Leży przeto w interesie płatników aby przed upływem powyższych terminów wpłacili przypadające kwoty podatku dochodowego na rok 1926 do właściwych kas skarbowych, unikając w ten sposób kosztów egzekucyjnych i kar za zwłokę.

GIEŁDA LWOWSKA

Na targu akcyjnym duża część kupna wiele gatunków papierów dywidendowych, przy kursach w dalszym ciągu mocnych. W szczególności interesowano się i kupowano w dużych ilościach: Chodorów Śmiełków, Tespy (znacznie droższe), Chybie.

W dziale akcji bankowych popyt na Bk Hipoteczny i Przemysłowy. Tendencja zwykła utrzymuje się. Usposobienie ożywione.

Kotowane: Hipoteczny 0.67 0.68; Przemysłowy 0.17 0.18; Chodorów 1.24 1.25, 1.26, 1.27; Browary 1.20; Śmiełków 0.27, 0.28; Chybie 5.50 5.60; Lokomotywy 1.50 1.50; Gazolina 2.45; Niemojowski 0.49 0.50; Oikos 28.50; Pocisk 1.—; Pol Nafta 0.35; Rakiszawa 0.50; Tesp 19.50, 19.25, 19.40, 19.50; Zielonajewski 14.— 14.10 14.20.

OBROTY PRYWATNE.

Wczora, tendencja ciwniejsza i lekko zniżkowa. Obrót średni. Srebro znowu spadło.

Dolar ameryk. 9.00 do 9.01; dolar kanad 8.94 do 8.95; kor. czesk. 0.26 do 0.26 1/2; lej 0.04 do 0.04 1/2; frank franc. 0.25 1/2 do 0.26; frank szwajcar. 1.70 do 1.74; funty szterl. 43.00 do 43.50.

Złoto: 20 kor. 35.50 do 36.00; 20 frank 33.25 do 33.50; 20 mark 42.20 do 42.50; 10 ruble 45.50 do 46.00.

Srebro: kor. austr. 0.60 do 0.62; 5 kor. 3.30 do 3.50; floreny 1.65 do 1.75; ruble 2.60 do 2.70; ruble 2.60 do 2.70; kopiejki za rubel 1.30 do 1.35.

Polski zjazd drzewny.

Warszawa. (Tel. wł.).

W celu rozpatrzenia całokształtu zagadnień, dotyczących handlu i przemysłu drzewnego państwa polskiego, ministerstwo przemysłu i handlu w porozumieniu z radą naczelną związków drzewnych w Polsce, zwołuje ogólnopolski zjazd kupców i przemysłowców drzewnych który odbędzie się w gmachu ministerstwa dniach 22 do 25 listopada r. b.

Na porządku obrad znajdują się: 1) Wewnętrzna konsolidacja polskiego przemysłu i handlu drzewnego 2) Organizacja zakupu surowca przez krajowy przemysł drzewny. 3) Ochrona lasów w związku z rozwojem przemysłu i handlu drzewnego. 4) Sprawa kredytów przemysłowo-drzewnych. 6) Ustalenie polskiego standardu drzewnego w związku ze wzmagającym się bezpośrednim eksportem drzewa polskiego na światowe rynki, a także sanacja eksportu, jego organizacja, uzgodnienie z międzynarodowym obrotem drzewnym 7) Handel wewnętrzny i normalizacja produkcji. 8) Sprawa danin, podatków i obciążeń społecznych oraz komunalnych w dziedzinie drzewnictwa.

Czytajcie

KURJERA LWOWSKIEGO

PIŁKA NOŻNA.

Pogoń — Polonia 1:0. Zawody o mistrzostwo Polski trwały tylko 45 minut, ponieważ sędzia p. Ziemiański z Krakowa z powodu bardzo fatalnego boiska i ulewnego deszczu przerwał zawody. Jedyną bramkę dnia strzelił Kuchar dobijając strzał Garbienia w 7 m. gry. O samej grze trudno jest coś powiedzieć, tylko to poświęcenie się 21 graczy i 3 sędziów, które aby się tylko dobrze skończyło. O grze kombinacyjnej nie było mowy, jednak Polonia grając więcej górną miała przewagę od 15 min do końca gry, od 20 m grała Pogoń w 10-tkę bez kontuzjowanego Deuschmanna. Publiczności około 500.

Poznań. Warszawianka — Warta 3:2 (3:1). Obie drużyny z 3-ma rezerwowymi, grały ostro. Sędziował energicznie kpt. Baran.

Pogoń — Poznań 3:2 (3:0). **Łódź Turysta — Legia (Warszawa) 2:1 (2:1).** Niezasłużona porażka Legii, która mała przewagę. Sędziował p. Fiedler. **Grono Miłośników Sportu — Hakoah 3:0 (3:0).**

Warszawa. Radomskie Koło Sportowe — Skra 2:0. Ilość decydująca rozgrywka o wejście do kl. A. Przegrała drużyna fizycznie słabsza. Na podstawie tego zwycięstwa R. K. S wszedł do kl. A. W okręgu.

Gwiazda — Bar Kochba (Radom) 6:0 (3:0). Zawody o wejście do kl. B.

PIŁKA RĘCZNA.

Pogoń - Czarni 1:0 (1:0). W pierwszej połowie gra równorzędna, przyczem Sikora strzeliła bramkę zwycięską w drugiej, zadeklarowana przewaga Pogoni, która grała bez Sawaryna. Sędziował p. Gilewicz. W mistrzostwie prowadzi w dalszym ciągu Pogoń.

LEKKOATLETYKA

Poznań Odbył się tu bieg na przełaj na przestrzeni 7 km., który dał następujące wyniki: Jednostkowa 1) Rohowicz (Warta) 28:53.4, 2) Klem (Sokol) Drużynowo 1) Sokół

Doniosły wynalazek prof. dr. Coolidge.

Lwów, 26. października.

Prof. dr. Coolidge skonstruował rurkę katodową, przy pomocy której można wyrzucać w wielkiej ilości i z ogromną siłą promienie, odkryte przez niemieckiego fizyka Lonarda. Elektrony wyrzucane z rurki przez okienko niklowe, wykazują szybkość 240 km. na sekundę, czyli 80% szybkości światła. Prof. Coolidge wytwarza wewnątrz rurki napięcie 350 tys. volt.

Skutek bombardowania elektronów równa się skutkom działania radu w ilości wielu gramów. — Coolidge sądzi, że jego odkrycie ma takie samo znaczenie, jak odkrycie rudu i promieni Roentgena. Dotychczasowe eksperymenty wykazały, że promienie wysyłane z rurki katodowej, zmieniają cukier w kwas, przyspieszają porost włosów, zabijają bakterje i zmieniają kolor płynów.

11 pkt. 2) Warta 12 pkt. Startowało 11-tu.

Warszawa. Rozpoczęty w dniu 23 b. m. bieg sztafetowy (2000 klm.) wduż granicy wschodniej dla członków Komisu Ochrony Pogranicza dał następujące rezultaty: po 78 godzinach biegu sztafeta północna doszła na południe w dniu 23 b. m. do miejscowości Skoroda przebiegając 936 klm., zaś sztafeta południowa idąca na północ doszła do Klejka robiąc 898 klm.

Skrzyżowanie obu sztafet nastąpiło dnia 24 b. m. o godzinie 22.00 koło strażnicy Bardzie koło Izwoleca.

MIĘJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30 Wtorek 26 października 1926.

Cyrano de Bergerac

komedja bohatera w 5 akt. Edmunda Rostanda. — Tłum. M. Konopnickiej i W. Zagórskiego. Ilustracja muzyczna Jarosława Leszczyńskiego.

OSOBY:

Roksana-Magd. de Robin	A. Halska
Ochmistrzyni	H. Rowińska
Alkandra	J. Bielecka
Hrabia de Guichy	Kieszczyński
Wicehrabia de Valvert	J. Szynler
Margrabia I-szy	B. Morzowski
Paź I-szy	Z. Grzębska
Paź II-gi	Smerczanka
Cyrano de Bergerac	J. Strachocki
Chrystjan de Neuvillette	K. Knobelsdorf
Carbon de Castel Jonu, kapitan kadetów	
Le Bret, przyjaciel Cyrana	M. Bielecki
Culgy	J. Guttner
Brissaille	Koczyrkiewicz
Baron de Pagrescon de Colignae	T. Przystawski
Baron de Casterae de Baahuzae Lagui	
ron de Antignae-Juret-baron de Hillotte	M. Winkler
Baron de Castel Malupy	W. Przebiński
Riguenau	W. Brochwica
Liza, jego żona	W. Zabielski
Montfreny	E. Fertner
Bellerose	R. Lewicka
Jodelet de Arteguau	H. Czaki
Ligniere	E. Kalinowski
Siostra Marta	W. Zabielski
Siostra Marja	T. Aleksyński
Kapucyn	J. Dobrzański
Dziewczynka	I. Ładosiówna
Literat	H. Cehakówna
	H. Czaki
	J. Poraska
	L. Neuman

Reżyser Janusz Strachocki.

TEATR NOWOSCI.

Wtorek 26 października 1926.

Życie Paryskie

Opera komiczna w 5-ciu akt.

OSOBY:

Baron de Gondremarck	Tatrzański
Frick	Sowiński
Prosper	Kalinowski
Bobinet	Ruszkowski
Raul de Gardesou	Wawrzkowicz
Urban	Paszkowski
Józef, przewodnik	Kopczewski
Gontran	Szymański
Alfons, służący Raula	Szymański
Baronowa Krystyna de Gondremarck	Lozińska
Pani de Quimper-Karadec, wdowa	Kasprowiczowa
Paulina	Korabianka
Metella	Brzeska
Gabrje	Grabowska
Pani de Folle-Verdure	Zelchowski
Leonja	Ostrowska
Ludwika	Okońska
Klara	Popowiczówna
Bazylijczyk	Szmidtówna
Urządca ruchu	Bykowski

Najszybciej i najtaniej dostarcza **węgla, koksu górnośląskiego oraz drzewa opałowego** **IGNACY DYCZAK, Ska z o. odp.** **we Lwowie, ul. Leona Sapiehy 13** **Telefon 16-83.**

Przetarg. Ministerstwo Komunikacji sprzedaje w drodze przetargu 170 ton złomu metali pólslachetnych (miedzi, bronzu i mosiądzu) pochodzących z robotników starych parowozów, Szczygółowe ogłoszenia wydrukowane są w „Monitorze” z dn. 23. X. Nr. 244 i w „Eposie” z dn. 22. X. Nr. 22. 3093

Meble klubowe i salonowe gotowe i na zamówienia — oraz przyjmuje wszelkie roboty tapicersko-dekoracyjne tak w miejscu jak i na prowincji 3080 **Pracownia tapicerska Wł. Prokopek** **TEL. 48-25. Lwów, ul. Zimorowicza 1. B. Tel. 48-24**

„TERMA“

S. Z. O. O.

Adres Biura, Lwów, Lelewela 5. tel. 169.

„ Składu Lwów, Janowska 75 tel. 15-44.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ WĘGLA i KOKSU

Z POLSKICH KOPALŃ SKARBO-
WYCH NA G. ŚLĄSKU

SPRZEDAŻ DRZEWA OPAŁOWEGO.

Dostawa wagonowa wprost z kopalń Król,
Bielszowice i Knurów, oraz z koksowni
Knurów.

3090

Dostawa detaliczna z własnych składów
przed dom, na żądanie — ze złożeniem do
piwnicy.

Towar wyłącznie I-ej jakości! Rzetelna waga!

WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI

z kopalń koncernu

„ROBUR“

w KATOWICACH

poleca hurtownie i detalicznie reprezentacja

„SILESIANA“

spółka węglowa z ograniczoną poręką.

Lwów, Legjonów 1, II p.

Tel. 698, 17-54, 18-31, 20-50, 40-90.

Własny plac węglowy:

Dworzec Czerniowiecki.

3091

Firma „WTÓR“, produkująca powielacze pierwszorzędnej jakości,
nieusługujące zagranicznym, zaprowadzone wśród najwyższych urzędów
w Polsce i w poważnych firmach poszukuje przedstawiciela na województwo
Lwowskie. — Cena kompletu powielacza „Wtór“ zł. 160.

3035

Warszawa, Krucza 36. „Wtór“.

WĘGIEL GÓRNOŚLĄSKI

z kopalń koncernu

GISZEGO spadkobierców

jakoteż koks hutniczy i drzewo bukowe
rębane i w szczapach dostarcza hurtownie
i detalicznie

MAŁOPOLSKIE BIURO WĘGLOWE

Sp. z ogr. odp.

3092

Lwów Pasaż Hausmana 9.

Składy dworzec czerniowiecki tor V. — Telefon 15-38.

Kupno i sprzedaż.

GROBOWIEC na cmentarzu Łyczakowskim przy głównej drodze poniżej połowy ceny sprzedam. Oferty pod „Grobowiec 3000“ do admin. „Kurjera Lw.“ 3051

FORTEPIANY, PIANINA, pierwszorzędnych fabryk, sprzedaje pod gwarancją, kupuje gotówką: Hanak, Pańska 21 I p. Telefon 35-45.

Z powodu wyjazdu sprzedam jednopiętrową kamienicę z bramą wjazdową i obszernym podwórzem w III-ciej dzielnicy ul. Św. Kingi 12. Zgłoszenia także u gospodyni.

Nauka i wychowania.

STENOGRAFIJ wyucza obecnie darmo, listownie. Redakcja Stenografa, Warszawa, Szczygła 12. 3071

SZTUKA trwałego zapamiętania nut. Broszura dziecięcounutowa 2 zlp. Chrzaniowski Zimorowicza 6. 3081.

INSERUJCIE

w

Kurjerze Lwowski!

Mieszkania.

POKÓJ ewent. z utrzymaniem do wynajęcia przyrodziny profesorskiej. Informacje ul. Listopada 40. II. p. na lewo.

SIETESKI Adam we Lwowie unieważnia książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Lwów powiat. 3097

Poszukuję swego brata.

ATANAZY UŚCICKI ze SKAŁY, powiat Borszczów, zabrany do wojska Polskiego roku 1924 do ciężkiej artylerji. Ktoby wiedział o nim i da jego adres otrzyma parę

dolarów

nagrody, albo Ty sam kochany bracie daj znać o sobie

H. DZWIZIŃSKI 5731 Mitchell ave
Detroit Mich. AMERICA.

3091

Labor. Chem. Farmac.

AD. KOWALSKI, WARSZAWA 3036

ART. ZAKŁAD RYTOWNICZY I WY-
TWÓRNIA PIECZĘCI KAUCZUKOWYCH

Gustawy Micińskiej

Lwów, Batorego 22/1

wykonuje herby, monogramy w złocie i srebrze, odznak dla P. T. Towarzystw po bardzo przystępnej cenie 2590
Agenturom wysoką prowizję.

Kupno — Sprzedaż — Zamiana
„Moninszko“ Fortpianów i pianin
ul. Zimorowicza 10., telef. 35-54. 2935

FUTRA wszelkie wykonuje solidnie, tanio i punktualnie PRACOWNIA FUTER

KAROLA SCHÜRERA.
LWÓW 3049 Senatorska 10

Ceny ogłoszeń: Za wiersz millimetry zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadstano i nekrologja miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Pa kronica, komunikaty, paski i insary na stronach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 66 gr. zagraniczne 75 gr. Drobnop ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialna, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.

Wzrostem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.
Opłata pocztowa wliczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stronicki.